

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce: **I. M.**, narozen X,
bytem Y,
zastoupen advokátem JUDr. Hugem Körblem, ev. č. ČAK: 16730,
se sídlem Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1,

proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 00 Praha 7 – Holešovice,

v řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci zrušil termín 7. října 2025 v 10:30 pro pořízení biometrických údajů, z důvodu zjištěné překážky, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před zrušením termínu 7. října 2025 v 10:30 pro pořízení biometrických údajů.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku náklady řízení ve výši 10 140 Kč, a to k rukám právního zástupce žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce projevil zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt, splnil podmínky rozhodné pro registraci k pobytu, byl k tomuto pobytu elektronicky registrován a následně mu byl zrušen termín pro pořízení biometrických údajů, čímž došlo k zániku registrace k pobytu postupem podle § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb., zákon o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“), a to na základě negativního stanoviska Policie České republiky, přičemž o zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů byl vyrozuměn elektronicky.
2. Sporným mezi účastníky je, zda tento postup žalovaného představuje nezákonný zásah ve smyslu § 82 soudního řádu správního, zejména zda zrušením termínu pro pořízení biometrických údajů a navazujícím zánikem registrace k pobytu mohlo dojít ke zkrácení žalobce na jeho právech, a zda je žalobce aktivně legitimován k podání zásahové žaloby, jakož i to, zda absence právního nároku na vydání zvláštního dlouhodobého pobytu vylučuje zásah do veřejných subjektivních práv žalobce.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a replika žalobce

3. Žalobce uvádí, že jako držitel dočasné ochrany projevil zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt podle § 7p zákona č. 65/2022 Sb., a že splnil všechny zákonné podmínky pro registraci. Tvrdí, že e-mailem žalovaného ze dne 3. 10. 2025 byl vyrozuměn o zrušení své registrace, přičemž důvodem mělo být stanovisko Policie České republiky nebo zpravodajské služby České republiky, podle něhož má žalobce nebo některá ze společně registrovaných osob představovat hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu ve smyslu § 7t odst. 5 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb.
4. Proti tomuto postupu brojí žalobce žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, přičemž za napadený zásah označuje zrušení registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu provedené e-mailem žalovaného ze dne 3. 10. 2025. V žalobě namítá, že si není vědom žádných skutečností, které by jej činily bezpečnostní hrozbou, a zdůrazňuje, že jeho rejstřík trestů je bez záznamu. Uvádí, že nezná obsah stanovisek, z nichž žalovaný vycházel, což podle něj omezuje možnost účinné obrany, a současně tvrdí, že tvrzená bezpečnostní hrozba má být podrobena soudnímu přezkumu.
5. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že zvláštní dlouhodobý pobyt je koncipován jako pobytové oprávnění získávané mimo správní řízení, na jehož vydání není právní nárok a o němž se nerozhoduje individuálním správním rozhodnutím. Zdůrazňuje, že proces získání tohoto pobytu je založen na elektronickém projevu zájmu, ověření splnění zákonem stanovených podmínek a následné registraci, přičemž splnění podmínek je ověřováno automatizovaně bez správního uvážení. V případě žalobce konstatuje, že žalobce splnil podmínky rozhodné pro zařazení mezi oprávněné zájemce a řádně se registroval ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu, načež žalovaný přistoupil k ověřování dalších

zákonných předpokladů před vydáním pobytového průkazu. V této fázi žalovaný obdržel od Policie České republiky negativní stanovisko, podle něhož žalobce představuje hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, přičemž tato stanoviska jsou žalovanému předávána ve zjednodušené podobě a sama o sobě představují zákonnou překážku vydání zvláštního dlouhodobého pobytu. Na základě tohoto stanoviska byl žalovaný povinen zrušit žalobci termín k pořízení biometrických údajů, čímž došlo k zániku jeho registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu, o čemž byl žalobce vyrozuměn elektronicky způsobem předpokládaným zákonem.

6. Žalovaný dále uvádí, že v dané oblasti nevede správní řízení, nevydává rozhodnutí a není oprávněn přezkoumávat důvody bezpečnostního stanoviska policie či zpravodajských služeb, nýbrž pouze ověřuje jeho existenci. Má za to, že vzhledem k absenci právního nároku na vydání zvláštního dlouhodobého pobytu nemohlo dojít ke zkrácení subjektivních práv žalobce a jeho postup proto nemůže představovat nezákonný zásah. Současně dodává, že nevydání zvláštního dlouhodobého pobytu nemá žádný vliv na platnost oprávnění žalobce k pobytu za účelem dočasné ochrany.

III.

Posouzení žaloby

7. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadený postup žalovaného v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán ust. (§ 84 odst. 3 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
8. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání, když účastníci s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasili (souhlas byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou soudního řádu správního presumován).
9. Žaloba je důvodná.
10. Podle § 7o odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. *zvláštní dlouhodobý pobyt je povolením k dlouhodobému pobytu podle § 17 písm. c) zákona o pobytu cizinců na území České republiky.*
11. Podle § 7o odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. *na zvláštní dlouhodobý pobyt není právní nárok.*
12. Podle § 7o odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb. *ve věcech zvláštního dlouhodobého pobytu, které tento zákon neupravuje, se postupuje podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.*
13. Podle § 7o odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. *na postup získání zvláštního dlouhodobého pobytu se nevztahují části druhá a třetí správního řádu.*
14. Podle § 7p odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. *cizinec starší 18 let, který pobývá na území České republiky na základě dočasné ochrany udělené Českou republikou a má zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt, je povinen tento zájem vůči Ministerstvu vnitra vyjádřit prostřednictvím elektronického formuláře zveřejněného na internetových stránkách Ministerstva vnitra. Vyjádření zájmu o zvláštní dlouhodobý pobyt (dále jen „vyjádření zájmu“) se provádí s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace; k jinému postupu se nepřihlíží. Za dítě mladší 18 let provádí vyjádření zájmu jeho zákonný zástupce nebo jiná osoba, která je oprávněna za toto dítě jednat. Vyjádření*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

zájmu je dokončeno zasláním potvrzení Ministerstva vnitra o přijetí vyjádření zájmu na adresu elektronické pošty, kterou cizinec uvedl v elektronickém formuláři. Vyjádření zájmu může být součástí registrace k prodloužení dočasné ochrany. Vyjádření zájmu je platné po dobu 1 roku ode dne zaslání potvrzení o přijetí vyjádření zájmu. Cizinec může vyjádření zájmu během doby k vyjádření zájmu zrušit.

15. Podle § 7p odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. *ministerstvo vnitra vede neveřejný seznam osob, které vyjádřily zájem o zvláštní dlouhodobý pobyt (dále jen „seznam zájemců“) s vyznačením možnosti provést registraci ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu (dále jen „registrace k pobytu“).*
16. Podle § 7t odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. *nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu cizincem Ministerstvo vnitra ověří, zda byla provedena registrace k pobytu za všechny společně registrované osoby a zda cizinec a společně registrované osoby*
 - a) pobývají od rozhodného data na území České republiky na základě dočasné ochrany udělené Českou republikou,*
 - b) nejsou vedeni v schengenském informačním systému jako osoby, kterým má být odepřen vstup nebo pobyt, nebo v evidenci nežádoucích osob,*
 - c) splňují podmínku trestní zachovalosti podle § 174 zákona o pobytu cizinců na území České republiky; to neplatí, jde-li o cizince mladšího 15 let, a*
 - d) na základě informace nebo stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby České republiky nejsou nebezpečím pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu.*
17. Podle § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. *je-li zjištěna překážka podle odstavce 5 před pořízením biometrických údajů, Ministerstvo vnitra cizinci a společně registrovaným osobám zruší termín pro pořízení biometrických údajů; o zrušení termínu a o tom, která překážka podle odstavce 5 byla zjištěna, Ministerstvo vnitra cizince vyrozumí na adresu jeho elektronické pošty. Zrušením termínu pro pořízení biometrických údajů registrace k pobytu cizinci a společně registrovaným osobám zaniká.*
18. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 24/2025 Sb. (novely zákona č. 65/2022 Sb.) *osoby, které na zvláštní dlouhodobý pobyt nedosáhnou (tj. podmínky nesplní) a/nebo nadále potřebují zacházení s vyšší mírou ochrany, nebudou ve svých potřebách dotčeny a nadále setrvávají v režimu dočasné ochrany. (...) S ohledem na vysoký počet držitelů dočasné ochrany není v možnostech správního orgánu vést individuální správní řízení o tomto pobytu a obdobně i ze strany jiných orgánů státní správy vystavovat dílčí potvrzení pro potřeby tohoto individuálního správního řízení. Proces získání zvláštního dlouhodobého pobytu je proto koncipován s maximální mírou automatickosti tak, aby byl realizovatelný s využitím stávajících kapacit správního orgánu. Základními prvky je automatické ověření splnění podmínek s využitím dat z informačních systémů státní správy bez nutnosti individuálního posouzení a následná online registrace. V souladu s unijní legislativou není vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o dlouhodobý pobyt, možné upustit od vydání biometrického dokladu. Z tohoto důvodu je nutné po online registraci zachovat osobní návštěvu na pracovišti ministerstva vnitra po účely sejmutí biometrických údajů a následného vydání průkazu o povolení k pobytu.*
19. Městský soud nejprve posoudí přípustnost podané žaloby, poté případně vymezí rozsah soudního přezkumu a následně tyto závěry aplikuje na posuzovanou věc.

A. Přípustnost podané žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

20. K přípustnosti zásahové žaloby městský soud uvádí, že ochranu podle § 82 a násl. soudního řádu správního může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
21. Správní soudy v minulosti opakovaně judikovaly, že přesná definice „zásahu“ není možná, protože pod tento pojem spadá velké množství často jen faktických (ústně či jinak vyjádřených) a neformálních činností správních orgánů, ke kterým jsou různými zákony oprávněny. Vždy jde o úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují. Bez ohledu na to, zda mají tyto úkony formální povahu či nikoliv, je jejich pojmovým znakem fakt, že jsou způsobilé narušit právní sféru fyzické či právnické osoby tím, že je povinna na základě takového úkonu něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět (srov. bod 23 rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 7. 5. 2025, č. j. 6 A 27/2025-50).
22. Pokud jde o obecnou přípustnost podané žaloby proti napadenému postupu správního orgánu při aplikaci § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb., soud uvádí, že výkon práv upravených právním řádem se zpravidla uskutečňuje prostřednictvím určitého formálního postupu, přičemž ani v situacích, kdy právní úprava nezakládá subjektivní nárok na vydání konkrétního rozhodnutí, nejsou vyloučeny základní zásady řádného procesu, ani jejich následný soudní přezkum. Právo na soudní ochranu představuje jeden ze základních atributů právního státu a soud při posouzení přípustnosti žaloby vychází, jak z ústavně zaručeného práva domáhat se ochrany svých práv u nezávislého a nestranného soudu (čl. 36 odst. 1 Listiny), tak ze skutečnosti, že právní úprava zvláštního dlouhodobého pobytu neobsahuje výslovnou výlukou soudního přezkumu. V obecné rovině proto nelze dospět k závěru, že by podání žaloby proti postupu správního orgánu v této oblasti bylo *a priori* vyloučeno.
23. Domnělý zásah v podobě napadeného postupu správního orgánu při aplikaci § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. nemá povahu rozhodnutí ve smyslu § 65 soudního řádu správního, nejedná se ani o nečinnost ve vztahu k vydání rozhodnutí či osvědčení podle § 79 soudního řádu správního, ani o opatření obecné povahy podle § 101a soudního řádu správního. Zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů a navazující zánik registrace k pobytu lze subsumovat pod zásah, pokyn nebo donucení správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti žalobci, resp. v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo. Žalobce proto zvolil odpovídající žalobní typ a nejsou dány důvody pro odmítnutí žaloby na ochranu před nezákonným zásahem pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 soudního řádu správního. Současně nelze mít za zjevné ani nepochybné, že by se vzhledem k povaze věci nemohlo jednat o nezákonný zásah.
24. Podaná zásahová žaloba proti napadenému postupu správního orgánu při aplikaci § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. je v obecné rovině přípustná; s ohledem na novost tohoto ustanovení městský soud současně vymezuje rozsah soudního přezkumu.

B. Rozsah soudního přezkumu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

25. Ze shora uvedené právní úpravy vyplývá, že zvláštní dlouhodobý pobyt představuje specifické pobytové oprávnění koncipované zákonodárcem mimo rámec individuálního správního řízení, na jehož vydání není právní nárok a při jehož získávání se neuplatní části druhá a třetí správního řádu.
26. Proces získání zvláštního dlouhodobého pobytu je založen na projevu zájmu, následné registraci a nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu ověřování splnění zákonem stanovených podmínek, mezi něž náleží zejména to, že (1.) cizinec pobývá od rozhodného data na území České republiky na základě dočasné ochrany udělené Českou republikou, (2.) není veden v schengenském informačním systému jako osoba, které má být odepřen vstup nebo pobyt, ani v evidenci nežádoucích osob, (3.) splňuje podmínku trestní zachovalosti, nejde-li o cizince mladšího 15 let, a že (4.) na základě informace nebo stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby není považován za hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu. Je-li taková překážka zjištěna ještě před pořízením biometrických údajů, zákon s ní spojuje zrušení termínu k jejich pořízení a zánik registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu, aniž by bylo vydáváno správní rozhodnutí.
27. V posuzované věci je splněna čtvrtá a pátá podmínka poskytnutí ochrany podle § 82 a násl. soudního řádu správního, neboť zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů a navazující zánik registrace k pobytu postupem podle § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. lze subsumovat pod zásah, pokyn nebo donucení správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti žalobci, resp. v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno. Soud proto během soudního přezkumu nadále posuzuje, zda je splněna první, druhá a třetí podmínka, tedy zda byl žalobce přímo (1.) zkrácen na svých právech (2.) nezákonným (3.) způsobem.
28. Soudní kontrola veřejné správy není bezbřehá. Správní soudnictví je vyhrazeno ochraně veřejných subjektivních práv, přičemž na zvláštní dlouhodobý pobyt není právní nárok. V tomto rámci bude soud zásadně posuzovat toliko to, zda správní orgán dodržel všechna zákonem stanovená pravidla řádného (fair) procesu, včetně pravidel vztahujících se ke zjištění překážek podle § 7t odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. před pořízením biometrických údajů. Zásah soudu do podmínek zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů, s nímž je spojen i zánik registrace ke zvláštnímu dlouhodobému pobytu, přichází v úvahu pouze ve výjimečných případech, například tehdy, je-li tento postup založen s odkazem na podmínku, která je neopodstatněná a v právním státě zjevně nepřipustná. Jinými slovy, soud může na základě předem nastavených pravidel přezkoumávat, zda při aplikaci § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. nedochází k svévoli a zda jsou dodržována pravidla, která si stát sám stanovil, přičemž v tomto rámci existuje určitý prostor pro relativně volnou úvahu správního orgánu. Skutečnost, že na udělení zvláštního dlouhodobého pobytu není právní nárok neznamená, že by žalovaný při vyřizování žádosti cizince o takový pobyt mohl postupovat libovolně, resp. svévolně.
29. Závěrem těchto úvah městský soud konstatuje, že v posuzované věci je žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu při aplikaci § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. přípustná, a to v mezích výše vymezených mantinelů soudního přezkumu. Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že se na postup žalovaného nevztahují části druhá a třetí správního řádu, ani absence správního spisu. Ačkoli správní orgán není povinen postupovat podle uvedených částí správního řádu, nezabývá jej to povinností dodržovat zákonnost postupu a zásadu legální licence. Jinak řečeno, i za situace, kdy není vedeno správní řízení, ani založen správní spis, podléhá postup správního orgánu soudnímu přezkumu, přičemž na správním

orgánu spočívá povinnost mít podklady pro tento postup dostatečně zajištěny tak, aby byly způsobilé případného přezkumu správním soudem. Tento závěr však nic nemění na tom, že se na posuzovanou věc *ex lege* nevztahují část druhá a třetí správního řádu, a správnímu orgánu proto nevzniká procesní povinnost založit a vést správní spis jako jednotku procesní dokumentace ve smyslu § 17 správního řádu.

C. Aplikace na posuzovanou věc

30. Soud při dodržení výše vymezených mantinelů posoudí zejména, zda byl postup žalovaného při aplikaci § 7t odst. 6 zákona č. 65/2022 Sb. způsobilý zasáhnout do právní sféry žalobce, tedy zda jím mohl být přímo zkrácen na svých právech, zda byl tento postup nezákonný, zda žalovaný dodržel stanovený proces včetně zjištění překážky podle § 7t odst. 5 zákonem předvídaným způsobem, a zda žalovaný nepostupoval svévolně, tj. zda zrušení termínu pro pořízení biometrických údajů a zánik registrace k pobytu nebyly založeny na jiných, zákonem nepředvídaných důvodech.
31. Ustanovení § 7t odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. vymezuje čtyři odlišné podmínky, které musí cizinec splňovat pro získání zvláštního dlouhodobého pobytu. V posuzované věci je spor veden výlučně ohledně podmínky podle písm. d), tedy zda cizinec na základě informace nebo stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby nepředstavuje nebezpečí pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu.
32. Podle § 7t odst. 5 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. *nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu cizincem Ministerstvo vnitra ověří, zda byla provedena registrace k pobytu za všechny společně registrované osoby a zda cizinec a společně registrované osoby na základě informace nebo stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby České republiky nejsou nebezpečím pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu.*
33. V posuzované věci žalovaný obdržel od Policie České republiky negativní stanovisko, podle něhož žalobce představuje hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu. Žalovaný uvádí, že tato stanoviska jsou mu předávána ve zjednodušené podobě a sama o sobě představují zákonnou překážku vydání zvláštního dlouhodobého pobytu, přičemž v případě žalobce bylo stanovisko poskytnuto formou jednoznačného vyjádření typu „ano“ či „ne“, které policie, případně zpravodajské služby, připojují k údajům každého registrovaného zájemce o zvláštní dlouhodobý pobyt.
34. K bližšímu vymezení povahy stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajské služby soud vychází ze subsidiárního použití zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť zvláštní dlouhodobý pobyt je povolením k dlouhodobému pobytu ve smyslu § 17 písm. c) zákona o pobytu cizinců, přičemž ve věcech, které zákon č. 65/2022 Sb. výslovně neupravuje, se postupuje podle tohoto zákona. Oporu pro takový postup poskytuje i skutečnost, že některé podmínky získání zvláštního dlouhodobého pobytu, včetně podmínky trestní zachovalosti, jsou převzaty z obecné úpravy zákona o pobytu cizinců.
35. Podle § 169m odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vyjde-li v řízení na základě informace nebo stanoviska policie nebo zpravodajské služby České republiky, které jsou utajovanou informací, najevo, že cizinec ohrožuje bezpečnost státu, jeho svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy, životy nebo zdraví osob, nebo vede-li tato informace nebo toto stanovisko k důvodnému podezření, že by cizinec mohl při svém pobytu na území tyto hodnoty ohrozit, v informaci o důvodech neudělení dlouhodobého víza nebo v odůvodnění rozhodnutí podle tohoto zákona se*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

pouze uvede, že důvodem neudělení víza nebo rozhodnutí je ohrožení bezpečnosti státu. Pokud je správní orgán v řízení podle tohoto zákona povinen posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí, v odůvodnění rozhodnutí podle věty první navíc uvede úvahy, kterými se při hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí, zejména ve vztahu k obsahu stanoviska, řídil; obsah stanoviska však v odůvodnění neuvádí.

36. Ust. § 7t odst. 5 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je systematicky i jazykově provázáno s úpravou obsaženou v § 169m odst. 1 zákona o pobytu cizinců, která vymezuje způsob, jakým se v řízení podle tohoto zákona nakládá s informacemi nebo stanovisky bezpečnostních složek, jsou-li utajovanou informací, a jaký je jejich dopad na obsah odůvodnění rozhodnutí. Smyslem této úpravy je umožnit správnímu orgánu zohlednit bezpečnostní rizika založená na poznatcích chráněného charakteru, aniž by byl jejich obsah v rozhodnutí konkretizován, a současně stanovit, že i v takovém případě musí být zachována přezkoumatelnost rozhodnutí alespoň v rozsahu úvah o přiměřenosti jeho dopadů, je-li jejich posouzení vyžadováno.
37. Z gramatického i systematického výkladu uvedených ustanovení plyne, že pojem „informace nebo stanovisko“ ve smyslu § 7t odst. 5 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. míří na bezpečnostní poznatky Policie České republiky nebo zpravodajských služeb, které se svou povahou vymykají běžně dostupným údajům, a které mohou, ale nemusí mít charakter utajované informace ve smyslu § 169m odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Odkaz na tento procesní režim současně vymezuje hranici mezi bezpečnostním hodnocením založeným na specifických bezpečnostních poznatcích a jinými zákonem upravenými podmínkami pobytového oprávnění.
38. Soud uvádí, že jelikož stanovisko Policie České republiky nebylo soudu předloženo v režimu utajované informace a je součástí soudního spisu přístupného i žalobci při nahlížení do spisu, vychází soud při svém hodnocení jeho obsahu bez omezení plynoucích z utajení. Policie České republiky ve stanovisku, z něhož žalovaný vycházel, a jehož odůvodnění bylo žalovaným vyžádáno až pro účely soudního přezkumu, dovodila u žalobce existenci hrozby pro veřejný pořádek především z jeho předchozí úmyslné trestné činnosti. Uvedla, že žalobce byl pravomocně odsouzen dne 22. 4. 2015 pro trestný čin krádeže spočívající v odcizení mobilního telefonu, za což mu byl uložen podmíněný trest odnětí svobody v délce 8 měsíců, přičemž se následně ve zkušební době k datu 18. 5. 2018 osvědčil a odsouzení bylo zhlazeno.
39. Policie však zdůraznila, že při posuzování nebezpečí pro veřejný pořádek nepřihlíží výlučně k formálním trestněprávním následkům odsouzení, nýbrž hodnotí jednání žalobce i z kriminologického hlediska. Ochrana majetku je součástí veřejného pořádku a v tomto konkrétním případě, považuje policie jmenovaného za pachatele úmyslného trestného činu. Podle policie z kriminologických výzkumů a rozsáhlých statistických výstupů vyplývá, že právě u pachatelů úmyslné trestné činnosti (zejména pak majetkové) je zvýšená míra recidivy a nelze tak vyloučit, že by se mohl žalobce dopustit v budoucnu další trestné činnosti, směřující k narušení veřejného pořádku. Policie uvádí, že k uvedenému jednání došlo sice již v roce 2014, nicméně jmenovaný byl následně, podle dostupných informací, správně vyhoštěn z území Evropské unie a policie k dané osobě eviduje záznamy až následně z roku 2023. Tato časová souvislost může naznačovat, že u žalobce nelze ověřit či garantovat, zda by se mohl nadále dopouštět trestné činnosti, když v tomto mezidobí pravděpodobně nepobýval na území České republiky. Nad rámec popsání trestné činnosti jmenovaného pak

policie k této osobě eviduje záznam z roku 2023, kdy se žalobce dopustil dopravního přestupku.

40. Soud konstatuje, že v posuzované věci se stanovisko policie neopíralo o skutečnosti, které by např. byly utajovanou informací, nýbrž o posouzení trestní zachovalosti žalobce. Podkladem stanoviska policie bylo dávné pravomocné odsouzení žalobce a obecné úvahy o možné recidivě, které nebyly podloženy konkrétními skutkovými zjištěními. Takto formulované stanovisko nepředstavuje informaci nebo stanovisko ve smyslu § 7t odst. 5 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., ale zjevně se týká právě žalobcovy trestní zachovalosti.
41. Zde je pak nutno zdůraznit, že podmínku trestní zachovalosti výslovně upravuje již písm. c) cit. ustanovení zákona č. 65/2022 Sb.
42. Podle § 7t odst. 5 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb. *nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu cizincem Ministerstvo vnitřní ověří, zda byla provedena registrace k pobytu za všechny společně registrované osoby a zda cizinec a společně registrované osoby splňují podmínku trestní zachovalosti podle § 174 zákona o pobytu cizinců na území České republiky; to neplatí, jde-li o cizince mladšího 15 let.*
43. Podle § 174 odst. 1 písm. a), písm. b) zákona o pobytu cizinců *za trestně zachovalého se pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá a) ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu, b) v dokladu cizího státu obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl odsouzen za jednání, které naplňuje znaky trestného činu.*
44. Soud tedy konstatuje, že zákonodárce v § 7t odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. vymezil čtyři samostatné podmínky, které žalovaný ověřuje nejpozději před převzetím průkazu o povolení k pobytu. Jednou z nich je podmínka trestní zachovalosti upravená v písm. c), jejíž obsah je dále přesně vymezen v § 174 zákona o pobytu cizinců. Z této úpravy plyne, že za trestně zachovalého se pro účely pobytového práva považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů ani v obdobném dokladu cizího státu záznam o pravomocném odsouzení za trestný čin. Tento zákonný rámec stanoví vyčerpávajícím způsobem mantinely posouzení trestní zachovalosti, přičemž v posuzované věci žalobce tyto podmínky splňuje.
45. Podmínku zakotvenou v § 7t odst. 5 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. nelze vykládat izolovaně ani absolutně, nýbrž v souvislosti se systémem pobytového práva a se subsidiárně použitelnou úpravou zákona o pobytu cizinců. Tato podmínka upravuje situace, v nichž Policie České republiky nebo zpravodajská služba disponují zpravidla neveřejnými poznatky chráněného charakteru, například informacemi o probíhajícím vyšetřování nebo o aktuální účasti cizince na závažné trestné činnosti, resp. na činnosti poškozující či ohrožující zájmy České republiky, které se nepromítají do běžných evidencí.
46. Přijetí výkladu zastávaného žalovaným, podle něhož zákon na stanovisko policie neklade žádné věcné mantinely, by vedlo k tomu, že by toto stanovisko představovalo neomezený nástroj umožňující obcházet ostatní zákonem výslovně upravené podmínky. Takový výklad by ve svém důsledku popíral smysl samostatné úpravy trestní zachovalosti podle písm. c), jež otázku trestní zachovalosti cizince vyčerpávajícím způsobem řeší, a tuto normu by tak činil nadbytečnou.
47. Soud dále uvádí, že samotná okolnost, že u žalobce nelze s jistotou ověřit či garantovat, zda se mohl dopouštět trestné činnosti během doby, kdy nepobýval na území České republiky, nemá sama o sobě oporu v zákonné úpravě a nemůže obstát bez existence konkrétních, věcně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

podložených skutečností. Taková úvaha nemůže nahrazovat zákonem stanovená kritéria ani se opírat o pouhou spekulaci. Ve vztahu k evidovanému dopravnímu přestupku se pak obdobně uplatní výše uvedené závěry k otázce trestní zachovalosti.

48. Soud závěrem shrnuje, že postavení žalovaného při ověřování splnění podmínek podle § 7t odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb. není bez obtíží. Žalovaný uvádí, že není v jeho pravomoci přezkoumávat závazná stanoviska Policie České republiky nebo zpravodajských služeb, nicméně soud pro účely budoucí aplikace cit. ustanovení vymezuje hranici, kterou je žalovaný povinen respektovat. Je třeba rozlišovat mezi bezpečnostním hodnocením založeným na specifických bezpečnostních poznatcích, obdobně jako při postupu podle § 169m odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a ostatními zákonem upravenými podmínkami, mezi něž náleží i posouzení trestní zachovalosti; tyto podmínky nelze vzájemně zaměňovat ani obcházet prostřednictvím jakéhokoli stanoviska policie.
49. Soud současně připomíná, že v posuzované věci není vedeno správní řízení ani založen správní spis a stanovisko policie nepodléhá přezkumu v režimu správního řízení. To však nezabavuje žalovaného povinnosti zajistit zákonnost svého postupu a respektovat zásadu legální licence. I za situace, kdy není formálně vedeno správní řízení, podléhá postup správního orgánu soudnímu přezkumu zejména „fair procesu“, přičemž je na žalovaném, aby měl podklady pro svůj postup zajištěny tak, aby obstály v případném přezkumu správním soudem.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

50. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že postup žalovaného je nezákonným zásahem, kterým bylo do práv žalobce bezprostředně zasaheno. Městský soud proto jednak vyslovil, že tento zásah byl nezákonný, jednak uložil žalovanému, aby obnovil právní stav způsobem odpovídajícím stavu před tímto zásahem.
51. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný byl, avšak je osvobozen od soudního poplatku. Náklady související s právním zastoupením žalobce advokátem jsou tvořeny jednak odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí podle nového znění advokátního tarifu částku 4 620 Kč (§ 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky). Náklady právního zastoupení žalobkyně jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 cit. vyhlášky). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí 10 140 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. února 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu